

Regelluwe zones: kansrijk of kansloos?

08-01-2015 12:54

Door Walther Ploos van Amstel
Lector Citylogistiek bij Hogeschool van Amsterdam

Veel gemeenten willen met regelluwe zones de lokale economie stimuleren en de leegstand aanpakken. Gaat dat werken? Als betrokken bewoner maak ik me zorgen over de plannen die er nu liggen. Gaan ze daadwerkelijk bijdragen aan meer leefbaarheid en economische vitaliteit? Veel gemeenten willen met regelluwe zones voor horeca en winkels, zogenoemde freezones, de economie stimuleren en de leegstand aanpakken. Een regelluwe zone staat voor een aanpak om een ander innovatief ruimtegebruik te faciliteren door versoepeling van regels en procedures met als doel de lokale economie te stimuleren. In de praktijk komt het verminderen van de regeldruk neer op een 'carte blanche' voor meer terrassen, langere openingstijden, minder precario, het toestaan van mengformules en het afschaffen van vergunningen.

Starters en stoppers

De vraag is of regelgeving en bureaucratie goede ondernemers echt belemmert. Meer dan helft van de startende ondernemers in horeca en retail stopt al binnen drie jaar. Ze laten de maatschappij achter met de onbetaalde rekeningen. Velen vergissen zich in het ondernemerschap en de investeringen en vaak ontbreekt het aan een onderscheidend plan. Hebben we echt nog meer wafelzaken, biertuinen, burgerbakkers, ticketverkoper en koffiejuweliers nodig? Die zaken verdringen elkaar enkel. In de meeste plannen voor regelluwe zones ontbreekt het aan concrete doelstellingen waarmee kan worden bepaald of de pilots succesvol zijn en daadwerkelijk bijdragen aan meer leefbaarheid en economische vitaliteit. Ook moet voorkomen worden dat er een ongelijk speelveld komt voor andere ondernemers in de gemeente.

Economische dorpspolitiek

Waarom zouden gemeenten de regelluwe zones beperken tot horeca en winkels? Ondernemerschap in bijvoorbeeld de ICT-sector en zakelijke dienstverlening levert een veel grotere, en structurele, bijdrage aan de lokale economie. De impact van die sectoren reikt ver buiten de eigen gemeente en zelfs ver buiten de landsgrenzen. Wie zou er niet graag een nieuwe Booking.com, Coolblue of Spil Games binnen de gemeentegrenzen hebben? Geef die sectoren dan voorrang in de regelluwe zones. Welke regeldruk ervaren die sectoren als een belemmering voor hun ondernemerschap?

Bewoners

In alle plannen worden de bewoners niet genoemd. Die bewoners willen een goede balans tussen wonen, ondernemer en ontspannen in hun buurt. De vraag is of die regelluwe zones, zonder hun als bondgenoten, echt gaan bijdragen aan meer leefbaarheid en economische vitaliteit van hun buurt. Dat doen nog meer horeca en nog meer winkels niet, leert de ervaring. De regelluwe zones zouden ondernemers en bewoners als bondgenoten juist moeten verbinden. Geef de bewoners dan ook een stem bij het opstellen van de plannen en de evaluatie van de pilots, dan hebben die regelluwe zones, als broedplaatsen van ondernemerschap, ook echt een kans van slagen.

Kansrijk

De vele plannen voor regelluwe zones verdienen zeker nog een opwaardering om de die zones tot echt bruisende broedplaatsen van ondernemerschap te maken. Geef ook ruimte aan andere sectoren dan alleen horeca en winkels, hanteer duidelijke en meetbare doelstellingen en betrek buurtbewoners bij de pilots. Anders zijn de regelluwe gebieden kansloos.